

"Dar ve mânevî, fakat yüksek bir daireyi geniş ve maddî bir daire suretinde tasvir edilmişti." Siyaset olduğunu biliyorum geniş dairenin; peki dar ve manevi derken, neyi ifade etmektedir?

Risale-i Nur mesleğinin en büyük davası imandır. İmanın mahalli kalp ve ruhtur. Kalp ve ruh ise maddi ve siyasi aleme göre en özel ve en dar dairedir. Üstelik maddi değil, manevidir. İman hizmetinde bulunanların sayısı az iken, siyasi daireden etkilenen ve onun peşinde gidenlerin sayısı çok ve geniştir. Lakin iman hizmetinde bulunan az insanlar, siyasi dairenin keyfiyetsiz kemiyetinden çok daha kıymetli ve yüksektirler.

İnsanın aleminde birbiri içine girmiş muhtelif alemleri vardır. Bu alemlerin büyüklük ve küçüklük noktasından iki hali vardır. Bu hallerden birisi **kemiyet**; diğeri ise **keyfiyettir**. Kemiyet keyfiyete nispetle daha önemsizdir. İnsanın alemindeki bu alemler ve dairelerden kimisi keyfiyetlidir, kimisi kemiyetlidir.

İnsanın bu alemlerinde kemiyet noktasından küçük olan, keyfiyet noktasında büyüktür. Keyfiyeti küçük olan alemin de kemiyeti büyüktür. İşte insanı aldatan ve yanıltan da bu noktadır.

İnsanın kalp ve mide dairesi kemiyet noktasında en dar ve küçük dairedir. Ama keyfiyet noktasında en büyük ve en önemli bir dairedir. Bu dairenin vazifeleri çoktur ve hayatidir. Bu dairenin bir vazifesi geri kalsa, maddi ve manevi hayat çöker.

Mesela mide doyurulmazsa, ceset ölür. Mide günde üç defa yemek ister. Bu isteğe muntazaman bakmak zorundayız. İnsan, sadece mide ve cesetten ibaret değildir.

İnsanın bir de manevi bir mide ve cesedi vardır ki, kalp, akıl, vicdan gibi nurani ve latif şeylerden müteşekkildir. Nasıl maddi mide doyurulmak isteniyorsa, manevi cihaz ve duygular da doyurulmak ister. **Maddi mide günde üç öğün yemek ile doyar, kalp ve ruh ise günde beş vakit namaz ile doyar.** İşte bu vazifeleri terk etsek, hem maddi hem de manevi cesedimiz ölür. Bu yüzden bu küçük daire diğer büyük dairelerden daha büyük ve önemlidir.